

v kateri se je smela dopadati Italija skozi deset mesecev. Ali bo Rumunija igrala vlogo načnico tako, kakor jo je igrala Italija? To vprašanje si stavijo zdaj brez dvoma vsak dan v Londonu in Parizu, v Petersburgu, Rimu, Nišu in Cetinju z isto napeto razburjenostjo.

Rumunija ni zavezница Avstrije in ni zavezница Nemčije. Tudi ni zavezница Rusije, Francije ali Italije. Kakor zagotavljajo njeni državniki, je Rumunija danes še prosta in ima svobodno roko za odločitev v tej ali oni smeri.

„Kärntner Tagblatt“ govorji potem o intervencionistih na Rumunskem in pravi: Rumunija je v drugem položaju nego Italija. Zagodenia med Rusijo na severu in velikosrbskimi načrti na jugu, ne bo mogla Rumunija trajno pogrešati prijateljstva in opore sošednih držav. Močna Avstria kot nasprotnik Rusije mora ostati željar rumunske politike. Vsak uspeh Avstrije proti Rusiji je posredno tudi uspeh Rumunije proti Rusiji. Rumunija mora želeti ruskih porazov. Kolikor močna Rusija mora biti v interesu Rumunije. Sicer se pa treba pri presočjanju razmer na Balkanu vedno ozirati na to, da veliko vprašanje ne leži v Bukareštu, mar več v Sofiji.

* * *

Iz Stockholma se k temu vprašanju še poroča: „Novoje Wremja“ javlja baje iz autoritativnega diplomatskega vira, da so rumunska pogajanja z ententom vstavljeni, ker zahteva Rumunija poleg Sibinja in Banata do Donave tudi Bukovino, potem odpoved donavske parobrodne konvencije in pa ureditev meje v Besarabiji. Diamanal se je sicer januarja dogovoril, da poseže Rumunija istočno in Italijo v boj, sedaj pa Rumunija ne uboga, ker ni bila pravočasno obveščena. (Ta vest še ni uradno potrjena. Op. ur.)

Zastarel angleško brodovje.

List „Extrablædet“ piše: „Največjo trpkost vzbuja med Angleži dejstvo, da njih zaupanje v mornarico ni bilo opravičeno. To silno angleško brodovje ednostavno ni napredovalo s časom; ono je zastarel. Ko je prišla ura, da pokaže svojo silo in svojo moč, se nade niso uresničile. Nemci so vpeljali nov način vojskovanja, v primeri s katerim je še tako močno brodovje linijskih ladij in križark brez moči. Zelo res je, da je to, kar se danes godi na Angleškem, že zastrel prvega odločilnega poraza, ki ga je doživel angleško brodovje od časov kraljice Elizabete sem. Angleška mornarica je okostenela v formah, ki so bile dobre pred 30. leti, a danes ne veljajo več; kar je pokazala Nemčija. Nemčija je pokazala, da je 100 milijonov kron vredna bojna ladja le tako dolgo nekaj vredna, dokler leži v varni luki; kakor hitro pa se pokaže na morju, ni vredna nič več: zatorpedopodmorskega čolna je tistih 100 milijonov navadna razvalina. Zato je angleško brodovje mirno. Zato je Anglia danes le še po imenu „kraljica morja.“ Zato je Asquith likvidiral.

Kaj je na Balkanu?

„Kölnische Zeitung“ poroča: Politično obzorje na Balkanu se je v zadnjih dneh nekaj zjasnilo. Vzrok je, da imajo balkanske države, njih vladarji in njih vlade več časti, politične samostojnosti in neodvisnosti, nego italijanski kralj s svojo, od ulice odvisno vlado.

Upori v ruski mornarici.

Listi so pred kratkim poročali, da je ruski admiral Essen, poveljnik ruske mornarice v vzhodnem morju, hipoma umrl. Zdaj se zopet iz zanesljivih virov poroča, da je bil Essen od svojih lastnih vojakov umoren. Med russkimi mornarji je namreč že od nekdaj jako veliko proticarskih in anarhističnih elementov. Splošno se sodi, da so se zgodili zopet revolucionisti upori, katerih poročila seveda ruska vlada skrbno zatira. Sicer pa vre tudi po ostali Rusiji in gotovo se bode zopet pojavila velika revolucija, kakor jo je Rusija že po končani japonski vojni doživel.

Grški kralj bolan.

Grški kralj Konstantin je težko zbolel in se nahaja po neki operaciji še vedno v smrtni nevarnosti. Njegova smrt bi imela dalekosežne politične posledice, kajti kralj je vodil dосlej kako pametno politiko in se ni dal od hujšačev naših sovražnikov zapeljati.

Amerika.

Zaradi potopljenja parnika „Lusitanija“ po nemškem podmorskem čolnu so se pojavile gotove diference med nemško in severno-ameriško vlado. Angležem prijazni Amerikanci bi namreč najraje angleškim zločincem na vse mogoče načine pomagali. Nemci pa naj bi se ne smeli braniti. V Ameriki pa je seveda tudi maogo milijonov ljudi, ki se zgražajo nad Anglijo. Zdaj je odstopil amerikanski zunanjji minister Bryan, ki je bil eden najhujših nasprotikov Nemčije. Upati je vsled tega, da se bode tudi takaj politično obzorje zjasnilo.

Uničene vojne ladje.

Velike mornarice so v tem deset mesecih trajajočem borenju že izginile v oceanih. Vsak teden zabeležujejo poročila nove izgube. V zadnjem času se posebno večajo te izgube pred Dardanelami, kjer skušata priti angleško in francosko brodovje skozi Dardanele do Carigrada. Doslej so izgubili tam Angleži in Francozi osem velikih bojnih ladij izgub manjših ladij pa večkrat ni mogoče dognati, ker poročajo nasprotniki o izgubah le takrat, če jih ne morejo vtajiti.

V naslednjem podajemo pregled izgub ladij, kolikor to mogoče, pravimo pa obenem, da to poročilo ni popolno, ker kako mnogo izgub zamolče. Tako na primer nista v poročilu omenjeni obe angleški bojni križarki, ki sta se potopili v bitki pri Bergenu v Severnem morju, kjer se je angleško brodovje pomotome med seboj obstreljevalo. Poročila pa tudi molče o drugih izgubah v Severnem morju, na francoskem obrežju, v Adriji kakor tudi pred Dardanelami. Šele po letih sli pa sploh ne, bo svet izvedel o njih.

Naše poročilo sezda do izgube ladje „Agamemnon“ dne 28. maja, ki se je najbrže na potu v pristanišče, še preden so ga popravili, potopil kralj „Gaulois“.

Angleži je po teh poročilih izgubila: 13 oklopnic, 9 križark, torej 22 velikih ladij, 12 torpedovk, 6 podmorskih čolnov, 6 pomožnih križark in 3 druge ladje, skupaj 49 ladij. Francija je izgubila 3 oklopne križarke, 5 torpedovk, 1 podmorski čoln, 1 pomožno križarko, skupaj 10 vojnih ladij. Razentega sta izgubili obe mornarici pred Dardanelami 4 torpedovke. Rusija je doslej izgubila: 3 oklopne križarke, 1 križarko, 2 torpedovki, 1 pomožno križarko, 2 druge ladje, skupaj 9 vojnih ladij. Japonska je izgubila: 1 oklopno križarko, 1 križarko, 1 torpedovko, skupaj 3 vojne ladje. Nemčija je izgubila: 4 oklopne križarke, 10 križark, 8 torpedovk, 5 podmorskih čolnov, 3 pomožne križarke, 1 drugo pomožno ladjo, skupaj 31 ladij. Avstro-Ogrska je izgubila: 2 križarki (Zento in Elizabeta), 1 topniški čoln, skupaj 3 vojne ladje. Turčija je izgubila: 1 oklopno križarko, 1 križarko, 2 torpedovki, skupaj 4 vojne ladje.

Celotne izgube sovražnih dežel znašajo 20 oklopnih križark, 11 križark, 24 torpedovk, 7 podmorskih čolnov, 8 pomožnih križark, 7 drugih ladij, skupaj 77 vojnih ladij. Zaveznicu Nemčija, Avstro-Ogrska in Turčijo so pa izgubile 7 oklopnih križark, 11 križark, 11 torpedovk, 5 podmorskih čolnov, 3 pomožne križarke, 1 drugačno ladjo, skupaj 38 ladij.

Nasprotniki so izgubili torej še enkrat več ladij, kakor zaveznicu po dosedaj znanih izgubah. Resnične izgube so pa mnogo večje. V tem poročilu so vstete samo tiste ladje, ki so se res potopile, poškodovane ladje ne šteje to poročilo. Naravno je pa, da so nemške križarke, ki so šle ob začetku vojne na morje, da bi ovirale sovražno trgovino, bile vse uničene, kar ni prav nič čudnega. Premoči se niso mogle upirati in tudi niso imele nobenih pristanišč, kjer bi se

preskrbljevale s potrebščinami. Ako bi ne najbolj te neugodnosti, bi bila nemška mornarica izgubila mnogo manj ladij.

Se bolj razvidne so pa izgube sovražnikov ladij, če primerjamo njih vsebine v tonah. Izg. A. Pribile so: Anglija 49 vojnih ladij z več neg F. D i 277.000 tonami, Francija 10 vojnih ladij z več d nego 38.000 tonami (obe državi še razentega! Tuk ladij z 2000 tonami), Rusija 9 vojnih ladij vjo n 24 500 tonami, Japonska 3 vojne ladje s 13 300 skupno tonami, skupaj 77 vojnih ladij z najmanj 355.300 tonami.

V primeri s temi izgubami pa znašajo izgube Nemčije: 31 vojnih ladij s 84.300 tonami, Turčije 4 vojne ladje s 13.000 tonami, Avstro-Ogrska 3 vojne ladje z 8700 tonami, skupaj 38 ladij s 106.000 tonami. Izguba sovražnih velikih bojnih ladij je mnogo večja, teža v to nah pa 3½, krat večja; izgubili so 20 oklopnih križark, zaveznice pa le 7.

Tudi mrtvih so imeli sovražniki mnogo več. Brez žrtv v posameznih bojih, se je z ladjam potopilo ljudi: na angleških ladjah 10.300 na francoskih 1500, na ruskih 1436, na japonskih 300, na drugih angleških vodnih vozilih 120 skupaj 13.656 mrtvih. Nemčija je izgubila s potopljenimi ladji 5000, Avstria 330, Turčija 150 mož, skupaj 5480 mož.

Celoten pregled je torej: Sovražniki so izgubili 77 vojnih ladij, od teh 31 križark s 355.000 tonami in 13.656 človeškimi žrtvami. Zaveznicu pa so izgubile 38 vojnih ladij, od teh je 38 križark s 106.000 tonami in 5480 človeškimi žrtvami.

V teh desetih mesecih, kolikor znano, so je potopilo 115 vojnih ladij s 461.000 tonami lastn vsebine in 19 000 človeškimi žrtvami. Grozot pretevilke so to, ki nam predvičujejo grozote ponje le morske vojne. Poročila pa ne navajajo izgub se trgovskih ladij in dotičnih človeških žrtv. Kobilje loko vrednosti je potopljenih v globoki morje očeta ne bo nikoli nihče dognal. Dosedanja grobrazovita vojna je uničila cela brodovja.

Pisma iz bojnega polja.

(Izvirni dopis.)

Kako so kozaki jahali drevje namesto konj.

Pozdravljen, dragi „Štajerc“, kakor tud vabi vsi njegovi udje in bralci. Veliko ste že slišali, da so v pristanišču v posameznih bojih, ki nam predvičujejo grozote ponje le morske vojne. Poročila pa ne navajajo izgub se trgovskih ladij in dotičnih človeških žrtv. Kobilje loko vrednosti je potopljenih v globoki morje očeta ne bo nikoli nihče dognal. Dosedanja grobrazovita vojna je uničila cela brodovja.

Eukrat se prigodi, da nas ponosi napadejehu divji kozaki. Takoj to opazi naš poveljnik in se nam ukaže, da izpustimo par strelov, ker savičnam kozaki bližajo. Urno planemo pokonci in izhitro primemo vsak svoje delo. Spustimo osem dne strelov. Pri devetem strelu pa nam ostane „mi Brenna“ v roru in raznese ves „geschütz“ na drobne kosce. Seveda nas bi bilo lahko ubilo vse; pažja v k sreči se ni drugač naredilo, nego lahko jih ranilo Franca Potnika. Vsem drugim se nijateči hudega zgordilo. Takoj naznamo našemstvo poročniku to hudo nesrečo. Ko pride naš posočenec in gre gledati, vidi veliko koscev mesa obuj od tistih kozakov in njih konjev. Poročnik nasu o pohvali, da smo tako dobro delali. Tudi nas jago, tako veselilo, da smo se kar smejevali in šalilemini govorēc: zdaj pa kozaki jahate drevje in klativili s po njem s svojimi dolgimi sulicami...

Tako smo mi „na velikem glasu“, kajivih vsak govori: To so fantje „minenwerferji“! — oravijo Živimo tako, kakor je navada v vojski, včasih pa posrednje, včasih pa prokleto slabo. Pa korajenkor sreči imamo, nikoli ne scagamo, če nimamo jestitem pa stradamo. Tudi si večkrat kakšno zapojemo, jersi veselo ali pa žalostno, kakoršni so ravno časi. Ob

bi ne bilo najbolj nas tolažijo pesmice od naših ljubic, na rica izgu-katere se v duhu spominjamo.

Ob sklepu pisma pošiljamo Vam veliko posovražnih dravov tukaj podpisanih:
Izgn. A. Prung, F. Žnidarič, J. Gamze,
več nego F. Divjak, J. Mesarec, F. Potnik
dij z večin več drugih.

Tukaj iz tistega kraja, kjer se zemlja s h ladji skrjo napaja — naš veseli rojstni kraj, Bog s 13 300m skoro vidit daj!

najmanj Tudi eno pesem smo zbrali od fantov „minenwerferjev“:

Lepših fantov ni na svet
kot je minenwerfer-regiment,
po beli cesti marsirajo
in dolge marše delajo —
juhe, juhe,
veselo je moje srce!

Ko tja pod klanček pridejo,
sovražnika zagledajo,
sovražnik se nazaj poda,
nem fantom pa korajož do!
Juhe, juhe,
veselo je moje srce!

Spisal infanterist Franc Potnik iz Te-pine pri Konjicah na bojnem polju.

Razno.

Zopet veliko darilo našega cesarja. Presvitliki žrtva cesar daroval je avstrijskemu „Rdečemu tržu“ 100 000 kron, ogrskemu istotako 100.000 nano, sekon, bosansko-hercegovinskemu pa 40.000 kron tonamiz lastne svoje blagajne.

Grozne **Prebiranje 18-letnih na Štajerskem.** Prebirate po-anje leta 1897 rojenih črnovojniških obvezanjo izgubev se je tako-le dolčilo: Nadomestni okraj tev. Ko-delje: Dne 16. t. m. v mestu Celje; za celj morja, ko okolico od 16. do 21. t. m.; dne 22. t. m. nja gro-Braslovčah; dne 24. t. m. v Trbov-jah; dne 26. in 27. v Brežicah; dne 16. 17. v Slovenj-Gradcu; dne 19. v lutomeru; dne 21. t. m. v mestu Ptuj; dne 21. do 23. za ptujsko okolico v Ptuju; dne 24. t. m. za ptujsko okolico v Rogatcu; dne 26. v Konjicah. — Za nadomestni okraj Maribor: dne 24. in 25. v mestu Ma-kor tudi Maribor; od 19. do 23. t. m. za mariborsko že slišališko Mariboru; dne 16. in 17. v Rad-iz bojgoni; od 16. do 18. v Feldbachu, od 20. rat oglajo 21. v Deutschlandsbergu; od 23. fer“. Tado 25. v Leibnitzu. — To prebiranje tiče januarja na Štajerskem okoli 19 000 mož.

Čestitka povodom zavzetja Przemysla. Po-j položilom krasnega zavzetja Przemysla poslal je gledati, naš ministerski predsednik grof Stürgkh nem ka-rhovnemu armadnemu poveljniku feldmarschaliku. Na-advodovi Fideriku telegram, v katerem Marsi-povzdigujočim vtirom novega slavnega čina z“. Tudi krasne armade v svojem in v imenu vlade ve-pničarji, celo ginjen in s hvaležnim srcem sporocia izraze moramo poštljivega in iskrenega čestitanja. Nato je do-plešeno, da sledi brzjavni odgovor: „S ponosnim in mu pr-veselim srcem se zahvaljujem Vaši eksceanci in ladi za prirsčne čestitke k zopetnemu sijajnemu napadejo ispehu naših junaških armad, ki bode z nav-ljnik in lušenjem in pomnoženo silo pripomogle naši ker sepravični stvari do zmage“.

Iz ruskega jetništva Skobelev prišlo je do osem dne poročilo od Franca Golloba, posestnika ne-mi-z Brengova. Piše med drugim: „Ljuba žena, drobne pri zdravju sem slabem, pa jaz zaupam, ako bo vse; pa pozja volja, si bomo na tem svetu še roke po-lahko jedali. Mnogo pozdravov s tresočo roko na vse m se njo priatelje, posebno tebi, ljuba žena, otrokom, našemu estri in domaćim.“ Zgoraj nad pisavo stoji malo naš po-siano: „Nahajam se v Aziji.“ — Bila je žena v mesec obupana, ker od 18. decembra ni bilo več nik nas glasu od moža. Tudi izvedeti ni bilo celi čas i nas je drugo, kakor njegovi tovarishi so povedali, da je n šalili, preminil na sveti večer, a drugo nihče ni vedel. n klatili Sodili so, da že počiva v tui zemlji. Lahko si mislimo sedaj ženino veselje pri sprejemu nje-ovih vrstic, ktere je še le 12. majnika sprejela, kajti „, kajti ji!“ — Skoravno je pismo bilo že 8. februarja pisano. Želja vseh nas priateljev združena je z njegovom, korajšno takor s ženino in otrokovo: Bog daj, da bi si mo jesti tem vrlim možem skoraj v naši ljubi, mili pojemo, tajerski domovini roke podali. Bog nas usluši! no časi.

Obesil se je v Beljaku 49-letni Johann

Ulb-ing. Bržkone se mu je vsled preoblega vživanja opojnih pijač zmešalo.

Na polju časti kot junak domovine padel je g. Engelbert Skorčič iz Mežice, ki je bil nazadnje učitelj v Železni Kaplji. Komaj 23 let star, žrtvoval je svoje življenje za cesarja.

Audience ogrskih voditeljev oponicije. Tedni sprejel je naš cesar voditelje ogrske oponicije grofa Andrássy, Apponyi in Zichy v posebnih avdijencah. Ti voditelji so zaprosili za avdijence, da razložijo vladarju svoja mnenja o nekaterih političnih vprašanjih, o katerih z ozirom na sedanje razmere niso hoteli v državnem zboru javno govoriti. Od avdijence se je malo izvedelo. Vsi pa pravijo, da izgleda naš ljubljeni cesar izborni, da je resen, vendar pa popoloma prepričan o znagi pravične naše stvari.

Prepovedane slovenske čitanke. Hrvatski listi poročajo, da je ministerstvo za podnik prepovedalo nadaljnjo rabo dosedanjih aprobiranih slovenskih čitanek za srednje šole. Profesorji bodo prihodnje šolsko leto predavalci o slovenski literaturi na podlagi cenzuriranih skript, ki jih morajo sestaviti med počitnicami.

Mir, ki se imenuje tudi glasilo koroških Slovencev in ki se je iz znanih vzrokov v zadnjih letih tiskal v Ljubljani, se je zdaj zopet v Celovcu preselil. Tiska ga zdaj klerikalna Mohorjeva tiskarna, medtem ko ga je v Ljubljani tiskala Katoliška tiskarna.

Vojaške dobave. Vojno ministerstvo je že v pozni jeseni leta 1914 izdalо naredbo, objavljeno v dnevnikih z dne 28. novembra 1914, da je namreč pri bodočih oddajah večjih naročil za armado na tvrdke in podjetja v kraljestvih in deželah, zastopanih v državnem zboru, ponudnikom naložiti strogo obveznost, obdržati si navadno število svojih uslužbencev in jim tudi ne znižati njihove plače, ker bi ne bili sicer samo od nadaljnjih naročil izključeni, ampak bi se lako tudi že oddana naročila stormirala. V zadnjih mesecih pa je bilo slišati ponovne pri-tožbe iz krogov zasebnih uslužbencev, da se namreč mnogo večjih tvrdk, ki so pri dobavah vojnih potreščin neposredno ali posredno udeležene, za omenjene naredbe ne briga dosti in da so zmanjšale število uslužbencev, oziroma jim znižale plačo. Tako postopanje se mora v danih razmerah označiti kot kršenje najnavadnejših socialnih dolžnosti. Vsled tega je c. k. ministerstvo za notranje stvari vse politične deželne oblasti na ta pojav opozorilo in jim naročilo, ga po moči zatrepi. V ta namen je bilo zaukazano vsem političnim okrajnim oblastem (okrajnim glavarstvom, magistratom mest z lastnim statutom), da naj v zvezi z vsemi organi, ki pridejo v poštev, z vsemi sredstvi delujejo na to, da se imenovana ministerska naredba kar natančneje izpolnjuje. V slučaju, da bi ostal tak vpliv brez-uspešen, naj se pričožbe prizadetih zasebnih uslužbencev, ki naj se prijavijo pri okrajnih oblastih, po dovršeni preiskavi predlože ministerstvu za notranje stvari, da dobi isto razpre-gled dotičnih tvrdk.

Bolezni v srbski armadi. Stockholmski listi poročajo, da se nahaja v srbski armadi okoli 37.000 bolnikov, med njimi 8000 na tifazu obol-elih. To je za malo srbsko armado izredno veliko število.

Kozakinje. Ruski listi poročajo, da je vsto-pilo dvanajst mladih žensk med kozake. Pravijo, da jim uniforma prav dobro stoji. Verujemo; samo eno vprašanje je odprt: kako bodo te kozakinje uporabljali . . .

Umrl je v Celovcu bivši mestni blagajnik v Velikovcu in deželnih poslanec g. Jožef Horner v starosti 77 let. Pokojnik bil je svoj čas tudi župan v Grebinju. N. p. v m.

Obsojen oficir. „Zeit“ poroča iz Gradca: Tukajšnje vojno sodišče obsojilo je bivšega po-veljnika nadomestnega regimenta št. 8 v Stanislavu podpolkovnika viteza Rutkowskega in radi triprstja vojakov in ponavljajoča na tri leta težke ječe, na degradiranje za stražmojster ter na izgubo plemstva. Njegov stražmojster Semenk bil je istočasno obsojen na eno leto ječe in na degradiranje za ulana.

Zanimive aretacije. „Hrvatske Novine“ poročajo, da so aretirali v Brodu na Savi voditelja prvaške stranke, ki se zbira okoli lista „Hrvatska“, drja. Elegoviča, ki je bil svoj čas

tudi poslanec v hrvatskem saboru. Obenem so zaprli tudi brodskega načelnika Benčeviča in magistratnega uradnika Kerdica, vse tri pa na zahtevo vojaške oblasti. Gre se najbrže za goljufijo pri vojaških dobavah. Drugi zopet trdijo, da se gre za špijonajo. Preiskava bode že resno dognala.

Dva prostovoljca iz cesarske hiše. 20-letni nadvojvoda Rainer in 18-letni nadvojvoda Leo-pold, oba sinova nadvojvode Leopolda Salvatorja, sta se povodom vrščega se prebi-ranja 18-letnih, od katerega sta kot člana cesarske hiše oproščena, prostovoljno prijavila k vstopu v armado in sicer k artiljeriji.

Obsojene belgijske žene. Kakor smo že poročali, je bila soproga belgijskega justičnega ministra Corton de Wiarta zaradi nedovoljene ko-repondence z njenim soprogom ter zaradi sličnih deliktov obsojena na 3 mesece, 13 dni ječe. Sedaj pa je 16 letna grofica Jonge d' Ardey v Bruslu na nekem boulevardu kar najnesramnej razalila nekega nemškega častnika. Pri tem je rabila izraze, ki kažejo njeno pomanjkanje vzgoje in takta ter je bila obsojena na 3 mesece ječe. Tudi stare mati grofice, ki se je aktivno udeleževala raznalitve, je bila istotako obsojena na ječe. Menda bodo te kazni služile belgijskim ženam v svari.

Legitimacie za potovanje na jugozapad monarhie. K. ur. poroča: Civilne osebe se smejo dopustiti k potovanju po Železnici v južne kraje le na podlagi rednih izkazil o osebi in identiteti, in sicer velja to za kraje, ki leže južno od naslednjih postaj: Inomost (izključno), Schwarzbach-Š. Vid (izključno), Zeitweg (izključno), Maribor (izključno), Pragersko (vključno), Čakovec, Csakatornya (vključno), Mura-Keresztr (vključno). Črta Zeitweg-Selzthal-Bischofshofen-Wörgl-Inomost-Bregenz leži izven, črta Pragersko-Čakovec-Barcs pa v ozemlju, za katero velja izkazilna dolžnost. Izkazati se je mogoče: 1. s potnim listom po naredbi celokupnega ministerstva z dne 15. januarja 1915 ali po naredbi celokupnega ogrskega ministerstva z dne 16. januarja leta 1915, ki je opremljen s fotografijo in kateremu pristojna politična ali državna policijska oblast doda opazko: „Veljavno tudi za potovanje v ozemlju, ki so v območju južno-zapadne armade. 2. z legitimacijs s fotografijo za drž. ali dvorne uslužbence, za državno-železniške ali zasebne uslužbence in njihove domače in 3. s posebno legitimacijo, ki jo izda okrajno glavarstvo, oziroma državna policijska oblast (kjer je državna policija, izda legitimacijo ona, drugod okrajno glavarstvo). K potovanju v območje utrjenih krajev se smejo civilne osebe — ne glede na one, ki so uradno poslani — v vojaške svrhe ali v svrhe državne uprave dopustiti le tedaj, ako se razen zgori označeno izkaznico izkažejo še z legitimacijo dotičnega trdnjavskega poveljstva (vojnopravniškega poveljstva). Civilne osebe, ki se v vojaške svrhe ali v svrhe državne uprave uradno pošljajo v trdnjavsko ozemlje, morajo imeti s seboj odprto povelje kompetentnega vojaškega poveljstva, iz katerega je razvidno obvestilo trdnjavskemu poveljstvu. V po-jasnilu z navedenim predpisane izkazilne dolžnosti se dostavlja tole: A) Potovanje v označenih mejah, izvzemši črte vojnopravniškega reda, ne spada pod gori navedene pogoje. B) Gori navedeni potni listi ali druge legitimacie nikakor ne opravičujejo, da bi kdo stopil na ožji opera-cijski prostor (območje čet) armade na bojišču. Za to veljajo v območju dotične armade vsakokratne vojnopolicijske odredbe. C) Osebam, ki so znane in zanesljive in katerih poklic jih sili, da se vsak dan peljejo preko meje uvodoma označenega ozemlja, kakor sejmarji, nastavljeni delavci itd., more okrajno glavarstvo (policijsko ravnateljstvo) izdati legitimacie s 14-dnevno veljavnostjo.

Žrtve vojne. K.-B. poroča: V Vidmu (Udine) je bilo pripeljanih več civilnih vjetnikov, med njimi žene, duhovniki, uradniki in posestniki, ki jih Lahij hočejo obtožiti, češ da so baje kmetko ljudstvo „hujskali“ na odporn proti Italijanom. Gotovo je, da jih bode slavno „popolo romano“ tudi obsojilo in — pomorilo!

Poziv glede preskrbe vojnih in sanitetnih psov. Svetovna vojna, v kateri, se mora boriti naša domovina zoper celo vrsto sovražnikov, za-teva vsled njenega obsegja in taktike posebne